

## MERHABA

Baskının, şiddetin ve milliyetçiliğin güçlendiği günümüz siyasi ikliminde toplumdaki kutuplaşmalar derinleşiyor ve farklı kesimlerin birbirini anlaması giderek zorlaşıyor. Gittikçe kutuplaşan bir toplumda daha iyi ve mutlu bir dünya kurma hayallerinin sınırları da daralıyor. Dergimizin bu sayısında sizlere yeni bir dünya kurgulamamızı sağlayan ve hayal gücümüzün sınırlarını genişleten sanat ve edebiyat yazılarıyla “Merhaba” diyoruz.

Arundhati Roy, *Küçük Şeylerin Tanrısı* romanından yıllar sonra Hindistan’ın ve dünyanın karmaşık süreçlerini yansıtmayı amaçladığı, seküler ve dini alanın geçişkenliğini tartıştığı ikinci romanı *Mutlak Mutluluk Bakanlığı*’nı kaleme aldı. Ayten Sönmez, “Birlikte İyi Yaşayabilmek Mümkün mü? *Mutlak Mutluluk Bakanlığı*’nın Dünyası” adlı yazısında Arundhati Roy’un bizleri davet ettiği kurgusal evrende bir yolculuğa çıkıyor. Bu yolculuk bugün kendisini modern seküler bir devlet olarak tanımlayan Hindistan’ın hiç de seküler olmayan tarihini, devletin din üzerinden kurduğu baskıyı ve bu karmaşa içinde kendi hayatlarını kurmaya çalışan renkli karakterlerin çabasını tanımamıza imkân sunuyor. Özgürlükçü, seküler bir dünyanın birlikte mutlu hayatlar sürebilmemiz ve maneviyatımız üzerine düşünmemiz için sunabileceği imkânları tartışmaya açıyor.

Hindistan coğrafyasındaki yolculuğumuz Urmimala Sarkar Munsî’nin “Draupadi’yi Çağdaş Hindistan Performans Alanının Poetikası ve Siyasetine Yerleştirmek” adlı makalesiyle devam ediyor. Bu yazı, Hindistanlı yazar Mahasweta Devi’nin aynı adlı kısa öyküsünden uyarlanan, bir kadın karakter etrafında şekillenen “Draupadi” oyununun Hindistan’da bir üniversitede sahnelenmesinin ve sahneleyenlerin vatan hainliğiyle itham edilmesinin ardından ortaya çıkan olayları aktarıyor; buna oyunun etrafında şekillenen milliyetçi tartışmaları ele alarak başlıyor. Hindistan toplumunda kadının temsiline odaklanan makale, Draupadi’nin hikâyesi üzerine kurulu dans ve tiyatro gösterilerini inceleyerek ataerkil namus anlayışı ve cinsiyetçiliğin kadınların hayatlarını ve toplumsal konumlarını nasıl etkilediğine dair bir tartışma açıyor.

Mekânın ve cinsiyetin birbirini nasıl etkilediği ve biçimlendirdiği üzerine bir çalışma da Türkiye’den. “Matmazel Dimitra’nın Bitmemiş Hikâyesi”, Ayla Kutlu’nun 2001 yılında yayımlanan *Zehir Zakkım Hikâyeler* adlı kitabında yer verdiği bir öykü. Seher Kayacık, “Matmazel Dimitra’nın Bitmemiş Hikâyesi’nde Mekân ve Toplumsal Cinsiyet” adlı yazısında gençliğinde genç olamayan ve ergenliğe adım atarken eve kapatılan Matmazel Dimitra’nın hikâyesine mekân ve toplumsal cinsiyet ilişkileri bağlamında odaklanıyor. Yoksulluk ve ataerkil aile baskısı arasında sıkışıp sessizleşen Dimitra’nın kafese dönüşen mekânlardan çıkış yollarının izini sürüyor.

Charlotte Perkins Gilman'ın "Sarı Duvar Kağıdı" adlı öyküsü, 19. yüzyılın Amerikan toplumunda doğum sonrası ruhsal hastalık geçirdiği iddia edilen bir kadının yaşadıklarını ele alır. Dönemin tıp dünyasının cinsiyetçi ve önyargılı tedavilerinin bir kadının hayatı üzerinde nasıl yıkıcı sonuçlara sahne olabileceğini bizlere edebiyatın kurgusal evreni içinde gösterir. İmran Gökçen Yılmaz Karaman, bu öyküden hareketle kaleme aldığı ve dergimizde yayımlanan "Charlotte Perkins Gilman'ın 'Sarı Duvar Kağıdı' Öyküsünde Mekân ve Toplumsal Cinsiyet" adlı makalesinde öyküdeki kadının karşılaştığı sıradan kötülüğe, cinsiyetinden dolayı maruz kaldığı hapsedilme ve yalnızlaştırılmaya karşı direnişini ele alıyor.

Daha iyi ve mutlu bir dünyayı kurmaya giden yol öncelikle karşımızdakini dinlemek, anlamak ve onun hikâyesini tanımakla başlar. Çoğu zaman yazıya geçirilmemiş bu hikâyeleri duymak için sözlü tarih çalışmaları bizlere önemli imkânlar sunar. Kathryn Anderson ve Dana C. Jack tarafından yazılan "Dinlemeyi Öğrenmek: Görüşme Teknikleri ve Analizi" adlı makale sözlü tarih çalışmalarında kadınların hikâyelerini açığa çıkarmak, kişinin kendi hikayesini kendi istediği gibi anlatmasını kolaylaştırmak için nasıl yöntemler geliştirilebileceğine dair araştırmacılara ilham veriyor ve onları dikkat etmeleri gereken etik ve ilkesel kurallar üzerine feminist bir perspektifle düşünmeye çağırıyor.

Birsen Talay Keşoğlu'nun kaleme aldığı "Kadın Sözlü Tarih Semineri Üzerine" adlı yazı ise Türkiye'deki sözlü tarih çalışmalarına dair bir örneği ele alıyor. Kadın Eserleri Kütüphanesi'nin düzenlediği, 5 Mayıs 2018 tarihinde başlayan ve 27 Mayıs 2018 tarihinde sona eren sözlü tarih sertifika programının çalışmalarını değerlendiriyor.

Dergimizin son yazıları Türkiye'nin eğitim ve sağlık gündemine odaklanıyor. Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği'nin gençlik alanında başlattığı korucuyu-önleyici çalışmalarının ilki "Ne Var Ne Yok?! Projesi" idi. Projenin pilot çalışması 2016-2017 eğitim-öğretim döneminde İstanbul'daki yedi lisede gerçekleştirilmiş ve gençlerle toplumsal cinsiyet, ayrımcılık, cinsiyet temelli şiddet, duygusal ilişkiler, flört şiddeti, akran zorbalığı gibi konularda farkındalığı artırıcı çalışma ve atölyeler yapılmıştı. "Eğitimde 'Ne Var Ne Yok?!' Üzerine Nurgül Öztürk ile Söyleşi"de bu projeyi ve gençlerin toplumsal cinsiyet, şiddet ve ayrımcılık meselelerine dair yaklaşımlarını konuştuk.

Son olarak, kadın sağlığı alanındaki akademik çalışmalarını yurtdışında yürüten bir grup doktora öğrencisi ve araştırmacı, dergimiz için bir araya gelerek çalışmaları üzerine bir söyleşi gerçekleştirdi. "Cinsellik, Üreme/Doğurganlık ve Sağlık Politikaları Üzerine Sohbet" adıyla yayımlanan bu yazı, özellikle Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP) iktidarlarında yürütülen cinsellik, üreme/doğurganlık ve sağlık politikalarına odaklanıyor. Akademik alanın sınırlarını da ele alan bu sohbet, AKP politikalarının merkezinde yer alan bu alanlarda üretilen söylem ve politikalara,

sağlık alanındaki işleyişe, kurumsal dönüşümlere ve farklı bireylerin bu dönüşümlerden nasıl etkilendiklerine dikkat çekiyor.

Bu sayının kapağında 8 Mart 2018 tarihinde İstanbul, İstiklal Caddesi'nde gerçekleşen gece yürüyüşünden bir fotoğraf yer alıyor.

Hepinize keyifli okumalar dileriz.